

Voorstel College

Onderwerp: **Werkzaamheden aan de riolering en elementenverharding in Zuidwolde**
Zaaknummer: **Z.HHL.000491**
Datum: 16 april 2019
Portefeuillehouder: Harmannus Blok

Naam steller: Vincent Heukers
Contactgegevens: v.heukers@hethogeland.nl

Behandeling in de raad: nee
Ten kennisgeving aan de raad: ja
Behandeling in OR: nee
Behandeling in GO: nee
Op openbare besluitenlijst: ja

1. Voorstel / Advies

- Het aanbesteden van de werkzaamheden aan de riolering en de elementenverharding in de Pastorielaan en Schoolstraat te Zuidwolde.
- Het verder uitwerken van bestek en tekeningen herinrichting Tuinbouw- en Schoolstraat

2. Publiekssamenvatting

Het besluit betekent concreet het vervangen van de riolering en elementenverharding daar deze het einde van de levensduur hebben bereikt. Het vervangen van het rioolstelsel resulteert in een klimaat robuust rioolstelsel in Zuidwolde en terugkomende reparaties aan het wegdek voor een ruime periode zijn niet meer aan de orde. Tevens worden de (boom)plantvakken vergroot zodat de groenvoorziening een prominentere rol krijgt in het straatbeeld.

Vanuit wet- en regelgeving en beleid zijn bovenstaande werkzaamheden relevant voor de gemeente, met name vanuit haar zorgplicht voor een veilige leefomgeving. Daarnaast is dit relevant voor de aanwonenden maar ook andere gebruikers van de wegen in Zuidwolde. Hierbij kan worden gedacht aan het voorkomen van wateroverlast en een goed functionerend stelsel voor de afvoer van (vuil)water. Tevens wordt de kwaliteit van de woonomgeving bepaald door de openbare ruimte en is er expliciet gekozen voor het vergroten van de (boom)plantvakken naast de weg om de kwaliteit van de bomenlaan met groenvoorziening te waarborgen. Om het (oude) karakter van deze wegen te borgen is het gewenst om (deels) gebakken klinkers toe te passen.

Het resultaat is belangrijk daar het een prettige woonomgeving creëert met een optimaal functionerend rioolstelsel waar, naast de afvoer van vuilwater, (grond)water op straat wordt geminimaliseerd en er veel minder 'schoon' water wordt getransporteerd naar de rioolzuiveringsinstallatie. Milieu en kostenreductie voor de gemeente in verband met het kunnen toepassen van kleinere buisdiameters speelt een grote rol. Dit heeft uiteindelijk ook een positieve uitwerking op de gemeenschappelijke (riool)belastingen.

3. Inleiding

In mei 2017 hebben wij het college van de gemeente Bedum geadviseerd om het bestek en de tekeningen nader uit te werken vanwege de benodigde onderhoudswerkzaamheden aan de riolering en elementenverharding in de kern van Zuidwolde. Binnen het kader van de onderhoudswerkzaamheden vallen de Sickinghestraat, Lewestraat, van Starkenborghstraat, Van Berumstraat, Pastorielaan, Tuinbouw- en Schoolstraat. Voor het verder uitwerken van bestek en tekeningen is het college op 16 mei 2017 akkoord gegaan, dit besluit treft u aan in de bijlage. Door het verder uitwerken van de documenten, waaronder het Basis Rioleringsplan (BRP) is naar voren gekomen dat ook de riolering in de Pastorielaan vervangen dient te worden door een gescheiden stelsel. Daarnaast blijkt uit de inspectie dat het overgrote deel van de riolering in de kern in Zuidwolde het einde van de levensduur heeft bereikt en hebben wij de ambitie het stedelijk watersysteem zowel kwantitatief als kwalitatief te verbeteren. Dit in het kader van het klimaat robuust maken van het rioolstelsel van Zuidwolde. Vanwege de omvang is er voor gekozen om de werkzaamheden integraal en gefaseerd uit te voeren. De werkzaamheden in de Sickinghestraat, Lewestraat, van Starkenborghstraat en Van Berumstraat zijn reeds uitgevoerd. De tweede fase betreft de werkzaamheden in de Pastorielaan en Schoolstraat. Wij starten in de Schoolstraat richting de Pastorielaan vanuit technisch oogpunt, aangezien de nieuw aan te leggen riolering dient aan te sluiten op bestaande riolering waar wij afhankelijk zijn van (bestaande) hoogtes daar de riolering onder natuurlijk verval ligt. Naast de riolering heeft ook de elementenverharding het einde van de levensduur bereikt.

Op de tekening in de bijlage is het gefaseerde plan geprojecteerd. De Pastorielaan wordt direct voorzien van nieuwe bestrating. Het deel van de Schoolstraat dat wij in deze fase meenemen wordt na de aanleg van de nieuwe riolering tijdelijk dicht geblokt met oude bestrating. In de komende periode worden er gesprekken gestart met aanwonenden, verenigingen en plaatselijk belang om wensen voor de herinrichting van de School- en Tuinbouwstraat in kaart te brengen. Dit moet uiteindelijk resulteren in een bestek en tekeningen en is de derde fase. De uitvoering staat gepland in 2020. Last but not least, fase vier betreft, de Noordwolderweg. De uitvoering hierover staat gepland voor 2021 / 2022. Ook deze weg behoort tot de oude dorpskern, waarbij het gewenst is dat deze wordt voorzien van gebakken materiaal i.p.v. de bestaande betonstraatstenen. Tevens wordt het laatste stukje van de puzzel inzake de riolering hier gelegd en deze uiteindelijk aansluit op het rioolgemaal van het waterschap. Ook voor de Noordwolderweg dienen er nog gesprekken plaats te vinden met de belanghebbenden.

Beleidskader

Sinds 1 januari 2008 is de Wet verankering en bekostiging gemeentelijke watertaken in werking getreden. Het doel van deze wijziging van de gemeentewet, Wet op de waterhuishouding en Wet milieubeheer, is om de nieuwe zorgplicht voor hemelwaterafvoer en grondwater vast te leggen en de zorgplicht voor afvalwater te verduidelijken en te bekostigen. Waar vroeger de gemeentelijk rioleringszorgplicht werd omschreven als plicht om op doelmatige en efficiënte wijze afvalwater in te zamelen en te transporteren, is deze zorgplicht nu gesplitst in:

- Een zorgplicht voor inzameling en transport van stedelijk afvalwater
- Een zorgplicht voor een doelmatige inzameling en verwerking van afvloeiend hemelwater, dat de perceelegebaar niet redelijkerwijs zelf kan verwerken.

Het Europese beleid, De Europese Kaderrichtlijn Water (KWR), heeft als doelstelling een goede chemische en ecologische toestand van water (grond- en oppervlaktewater) te bereiken in 2015. De KWR werkt door in de vergunningverlening en is opgenomen in de Waterwet en het Nationaal bestuursakkoord Water.

Het landelijke beleid is grotendeels vastgelegd in het Nationaal Waterplan 2009 – 2015 en het Nationaal Bestuursakkoord Water-Actueel. Hierin is in hoofdlijnen uitgewerkt hoe Nederland dient om te gaan met water en wat de internationale randvoorwaarden zijn. Het NBW is uitgewerkt in een regionaal bestuursakkoord. De benodigde maatregelen worden in een stroomgebied bepaald, zodat ze het meest effectief zijn tegen de laagst mogelijke kosten voor de burger.

Naast bovenstaande zijn in het Beheerplan wegen 2014 – 2018 en het Afvalwaterbeleidsplan 2014 – 2018 (Bedum) bovenstaande werkzaamheden in de kern van Zuidwolde opgenomen.

Voor wegen gelden o.a. de Gemeentewet, het Burgerlijk Wetboek en de Wegenwet. Op basis van artikel 15 en 16 in de Wegenwet staat dat de gemeente verplicht is alle binnen haar grenzen vallende openbare wegen te onderhouden en ervoor te zorgen dat de wegen in goede staat verkeren. Artikel 6:174 BW legt een risicoaansprakelijkheid op de bezitter van een opstal. Ook op openbare wegen. Ondergrondse leidingen en andere constructies die dienstbaar aan de opstal zijn, vallen in het beginsel ook onder het begrip opstal.

4. Mogelijke maatregelen en beoogd resultaat

De gemeente Het Hogeland wil maatregelen formuleren om knelpunten in het rioleringsstelsel op te lossen, zodat een voor de toekomst bestendig stelsel ontstaat. Dit stelsel moet daarnaast voldoen aan de gestelde normen en eisen voor een goed functionerend rioolstelsel. Bij het in januari 2019 opgestelde 'Basisrioleringsplan kern Zuidwolde' bleek uit de hydraulische berekeningen dat het vervangen van het bestaande gemengde riool in Zuidwolde (door een gescheiden stelsel) niet voldoende is om 'water op straat' te voorkomen bij ontwerp bui 9+13% uit de leidraad riolering.

In het opgestelde Basis Rioleringsplan kern Zuidwolde zijn naast aanpassingen aan de riolering ook oplossingen meegenomen zoals oppervlakkig afvoeren van regenwater, dit om het stelsel te ontlasten. Afstroming richting watergangen kan gecreëerd worden door het wegdek af te laten lopen richting de watergang.

Naast bovenstaande maatregelen is het verlagen van de drempel van de randvoorziening en het realiseren van een noodoverlaat ook onderdeel van het toekomstige plan. Echter, deze zijn niet direct nodig om het stelsel in eerste instantie goed te kunnen laten functioneren. Deze maatregelen kunnen worden uitgevoerd zodra daar behoefte aan is.

Bij het vervangen van het rioolstelsel en de elementenverharding zijn de risico's zeer gering. Wel zijn er aanzienlijke risico's wanneer men bovenstaande maatregelen niet zou toepassen. Vuilwater komt in de bodem doordat buizen zodanig beschadigd zijn en/of niet meer op elkaar aansluiten. Daarnaast ontstaat wateroverlast doordat de capaciteit van de riolering onvoldoende is om het (vuil)water af te voeren met alle gevolgen van dien.

5. Maatschappelijke impact

Naast dat aanwonenden enige tijd hinder ondervinden van de (graaf)werkzaamheden heeft dit o.a. consequenties voor ons dagelijks beheer en onderhoud. De reparaties aan riolering en verharding zijn de komende periode niet meer nodig. Door het realiseren van een gescheiden stelsel wordt het areaal uitgebreid. Tevens is de frequentie van regulier

onderhoud voor de vuilwaterafvoer anders dan voor de hemelwaterafvoer. Uiteindelijk brengt het voor de aanwonenden/gebruikers een positief effect teweeg aangezien zij uitkijken op nieuwe bestrating, meer groen, het vuil- en hemelwater wordt sneller afgevoerd en de frequentie van 'water op straat' wordt sterk gereduceerd.

Vanwege de bredere opzet hebben wij aan- en omwonenden betrokken bij de voorbereiding. Vanuit de dorpsvisie Zuidwolde is er een werkgroep verkeer opgericht en zijn met deze werkgroep de eerste ideeën gedeeld. In deze werkgroep zitten naast de gemeente ook Veilig Verkeer Nederland (VVN) en een verkeersspecialist van de politie. Vervolgens is er een inloopbijeenkomst geweest in het Dorpshuis in Zuidwolde en hebben wij geïnterviewd of er ideeën waren ten aanzien van de groenvoorziening, snelheidsremmende maatregelen en/of parkeergelegenheid. Uit de inventarisatie kwam naar voren dat de parkeergelegenheid voldoende was, wel was de wens dat er iets meer groen in de wijk zou komen. Daarnaast heerste het gevoel dat er te hard werd gereden. Dat laatste is feitelijk onderzocht en uit een meting is gebleken dat de resultaten vallen binnen de normen voor een 30km/u gebied. Om de aanwonenden tegemoet te komen worden de (boom) plantvakken vergoot en voorzien hogere opsluitbanden. Dit zorgt voor een visuele versmalling van de weg.

Een grote ergernis van aanwonenden is dat wanneer het nieuwe straatwerk is aangebracht NUTS partijen vaak binnen enkele jaren gas, water of elektra komen vervangen waardoor er weer in het nieuwe straatwerk gegraven wordt. Wij hebben met zowel Enexis als het Waterbedrijf Groningen af kunnen spreken dat zij alle kabels en leidingen vervangen vooruitlopend op ons project. Zij doen dit aangezien de kabels en leidingen ook het einde van de levensduur hebben bereikt. Ziggo, KPN etc. hebben voorlopig niet de intentie om onderhoudswerkzaamheden te verrichten aan hun netwerk aangezien deze nog up to date is.

6. Gevolgen

Uit de begroting komt naar voren dat voor het uitvoeren van de werkzaamheden in de Pastorielaan en (deels) de Schoolstraat de kosten uitkomen op € 493.700,81. Aangezien dit project (in voorbereiding) al liep in 2017 is destijds bekeken of er voldoende budget was. De bovenstaande kosten worden gedekt uit het beschikbare budget vanuit rioleringen en het overige deel uit de bestemmingsreserve wegen (Bedum). Uit het oogpunt van kostenbesparing bestellen wij de materialen zoals elementenverharding zelf. Dit levert 10% besparing op namelijk, wanneer je het zou bestellen via de aannemer zou deze 10% handelingskosten rekenen. Het bijkomende voordeel is dat de elementenverharding nu op afroep beschikbaar is in 2019 voor de prijs van 2017. Tevens zijn de kosten, door het combineren van de werkzaamheden relatief lager, aangezien de straat er nu maar één keer uit hoeft.

Door een integrale aanpak en nieuw materiaal vermijd je (dure ad hoc) reparaties en resulteert het in een klimaat robuust rioelstelsel in Zuidwolde.

De NUTS-partijen zijn gestart in de week van 18 februari en zijn rond de bouwvak gereed met het vervangen van gas, water en elektra. Door het tijdig op de markt te zetten van dit project kan onze aannemer ook zijn werkzaamheden afstemmen met de NUTS-partijen zodat de aanwonenden zo kort mogelijk hinder ondervinden van de werkzaamheden.

Het college wordt geadviseerd om in te stemmen met het aanbesteden van de werkzaamheden aan de riolering en de elementenverharding in de Pastorielaan en Schoolstraat te Zuidwolde. Daarnaast wordt u verzocht om in te stemmen met het uitwerken van het bestek en de tekeningen van de volgende fase, de School- en Tuinbouwstraat.

Bijlage:

1. Besluit
2. Projectenoverzicht Zuidwolde
3. Collegeadvies mei 2017
4. Verzonden brief 12 februari 2019 aan aanwonenden Pastorielaan en Schoolstraat